

V bosansko-hercegovinskiu pravi bo baje v kratkem prišlo do velikih sprememb. Na mesto dosedanjega načelnika deželne vlade barona Sarkotiča bo imenovan general Salis-Sevis.

Načrt za novo volilno preosnovno na Ogrskem je izgotovljen in pride že ta teden na posvetovanje v ministrskem svetu. Volilno pravico bodo imeli tudi tisti, ki so kot vojaki dobili Karlov križec ter ženske osebe. O kaki splošni in enaki volilni pravici ni nobenega govora in je torej izključeno, da bi pri novih volitvah na Ogrskem prišle do veljave tudi slovenske narodnosti.

Protivsenemskim vojnim hujšakcem je nastopil heidelberski nemški učitelj, profesor Weber v »M. N. N.« rekoč: »Za varnost in nerazdeljivost Nemčije se bodo vojsko vale vzajemno vse zaveznice, kakor mi za njihove vojne cilje. Ni pa misliti, da bi se Avstrija in Turčija vojskovala za nemško Belgijo, kakor se mi ne bi vojskovali za avstrijske Benetke ali turško Perzijo. Na to trezno dejstvo so naši politični sanjači bili tudi javno opozorjeni.« Te besede veljajo tudi našim vsenemskim vojnim hujšakcem pri »Marburger Zeitung« in »Stajerca«.

Volitve na Švedskem so končane in so se izvršile tako, kakor so si želele četverosporazumove države. V švedski zbornici imajo sedaj večino četverosporazumu prijazni poslanci.

Na bojiščih

Na soški fronti se nadaljujejo skrajno srditi boji za goro Sv. Gabrijela. Na koroški fronti hudi artilerijski boji. Naši zrakoplovci so dognali velika premikanja italijanskih čet na soški fronti, iz česar se sklepa, da utegne Kadorna v kratkem pričeti z novo ofenzivo.

Na ruskem bojišču živahni artilerijski boji na črti Dvinsk—Novo-Aleksandrovo, na ostalem delu fronte in na romunski fronti nobenih važnejših dogodkov.

Na francoskem bojišču hudi boji v Flandriji in v Šampanji. V Flandriji se je Nemcem posrečilo, poriniti Angleže za nekaj kilometrov nazaj.

Na macedonskem bojišču na črti severno od Bitolja hudi artilerijski boji.

Na turških bojiščih večji boji v Mezopotamiji, kjer se je Angležem pri mestu Ramidie posrečilo doseči nekaj večjih uspehov. Vjetih je baje bilo več tisoč Turkov. Na ostalih turških bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Tedenske novice.

Cenjenim naročnikom, ki so zaostali s plačilom naročnine, smo danes napravili na ovitke križe in ob enem priložili tudi položnice. Prosimo, da takoj plačajo list ne samo za nazaj, ampak tudi za naprej, ker bi ga drugače morali ustaviti. Slov. Gospodar stane za celo leto 6 K., za pol leta 3 K., za četrt leta 1 K. 50 v. Za vojake pa stane za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za četrt leta 1 K.

Cesarjevo dobro srce. Po poročilu iz Dunaja bo naš cesar te dni izdal povelje, da dobijo vsi tisti vojaki zopet nazaj svojo šaržo, katero so izgubili vsled kaknega manjšega prestopka.

Duhovniška vest. Za provizorja pri Sv. Barbari v Slov. goricah je imenovan č. g. Štefan Belšak, provizor v Slivnici pri Mariboru.

Imenovanje. Za profesorja veronauka na c. kr. realki v Mariboru je imenovan c. kr. vojni kurat Ivan Bogovič. Imenovani je bil pred vojsko korni vikar mariborske stolnice in katehet na mariborskih mestnih šolah. Sedaj je vojni kurat pri južnoštajerskih mladostrelcih, ki so se pri zadnji soški ofenzivi posebno odlikovali, ter je dobil kot vojno odlikovanje duhovni zaslužni križec II. razreda na belo-rdečem traku.

Novo cerkveno pravo. Rimska Stolica je priredila novo izdajo cerkvenega prava. Po tem pravu so med drugim določbe, da se lahko vršijo poroke tudi v »prepovedanih časih« t. j. od prve adventne nedelje do božiča in od pepelnice srede do velikonočne nedelje. Škofje lahko dovolijo tudi v tem času, da se pri porokah podeli poročni blagoslov. Prazniki so pa ti-le: vse nedelje, božič, novo leto, sv. trije kralji, Kristusov vnebohod, Telovo, Brezmiadežno spočetje, Marijino vnebovzetje, sv. Jožef,

sv. Peter in Pavel, vsi svetniki. Kot prazniki ne veljajo torej: sv. Štefan, velikonočni pondeljek, binkoštni pondeljek, svečnica, Marijino oznanjenje in rojstvo. Posti se tudi malo spremenijo. Mesopostni dnevi so vsi petki. Strogi posti (mesopost in pritriganje pri hrani) so: pepelnica, petek in sobota v postu, kvaterni dnevi, pred dnevi ali bilje pred binkoštni, Marijinim vnebovzetjem, vsemi svetniki in pred božičem. Samo pritriganje pri hrani je zapovedano vse druge dni v postu. Veliki četrtek ni več mesopostni dan. Velike sobote popoldan ni več nikak post. Ob nedeljah in praznikih ni nikak post. Mesena zabelja je dovoljena vsak post. Določbe, da se ob nekaterih dnevih niso smele jesti ribe in drugo meso obenem, ni več.

Vrl narodnjak umrl. Iz Lembaha pri Mariboru se nam piše: Dne 29. septembra je umrl tukaj g. Anton Crnko, občinski svetovalec, ubožničar in namestnik načelnika krajnega šolskega sveta. Bil je vzoren katoličan in narodnjak. Pri vseh volitvah in drugih važnih zadevah je stal trdno na katoliško-slovenski strani. Slava njegovemu spominu! Pogreb se je vršil v pondeljek, dne 1. oktobra dopoldne.

† Učitelj Jos. Zemljč. V Rottenmannu na Gornje Štajerskem je tovariš po nesreči zadel z revolverjem nadporočnika Jos. Zemljča, učitelja v Selnici ob Dravi in sicer tako nesrečno, da je Zemljč dne 30. sept. v Gradcu pri operaciji umrl. V sredo, dne 3. oktobra so truplo prepeljali v Maribor in ga pokopali na Pobrežju. Rajni je bil sin nadučitelja g. Zemljča pri Devici Mariji na Brezju. Bodi mu lahka domača zemljica!

Slovenski fantje 87. pešpolka pri 11. ofenzivi. S fronte nam pišejo: V vročih in hudih bitkah smo se nahajali slovenski fantje, ki smo zmirom željno pričakovali »Slov. Gospodarja«, ker smo ga radi prebirali v najhujšem ognju polentarskih topov. Pogosto nas je polentar napadal, ker nas je hotel uničiti ali mi smo se mu krepko in hrabro zoperstavliali in ga z velikimi izgubami pogнали v beg. Čitatelje »Slov. Gospodarja« pozdravljajo: Desetnika Persak Jožef, Sv. Križ; Kardinal Ludvik, Krapje; poddesetnika Petovar Jožef, Osterc Matija, Sv. Križ; pešci: Dolamič Peter, Babinci, Hujsjak Franc, Podgradje, Cetl Jožef, Sv. Benedikt v Slov. gor., Špur Ajozjij, Mota, Gregorinčič Matija, Desnjak in Grantaša Matija, Veržej.

Kdo kaj ve? Moj sin Franc Moličnik je služil pri 87. pešpolku, 3. poljska kompanija, 4. voj. vojna pošta št. 304. Bil je poslan na laško fronto, a sedaj pa že od 15. avgusta 1917 nič več ne oide, dočim je poprej pogostokrat pisal. Prosim njegove tovarše pri temu polku, oziroma kompaniji, če bi kateri kaj vedel o njem, je li je še živ ali mrtev ali vjet, naj poroča proti dobri nagradi Jakobu in Mariji Drofelnik p. d. Žmavc, Karnice št. 3, pošta Luče, Štajersko.

Zahvala za gostoljubnost slovenskih kmetov. Večkrat se vozim v Maribor in opazujem, da se zlasti ob nedeljah na vseh postajah vsujejo na vlak nepregledne množice mestnih ljudi, boljše in slabše oblečenih, naprtanih s polnimi nahrbtniki. Ni se čuditi, če tožijo o slabih časih, ko bi meščani morali poginiti, če kmetov ne bi bilo, — lepo pa ni, da grdo zabavljajo na naše kmete, češ kako dobro se jim godi in da se imajo vsega v izobilju. Zdaj se vse prilizuje kmetu in marsikateri nadutež, ki prej z našim kmetom slovenski niti govoriti ni hotel, porabi nedeljski počitek za obisk kaknega kmeta, ki ga je površno spoznal v uradu. Tam mu po stari slovenski navadi seveda gostoljubno postrežejo z vsem, kar premore hiša, nabasajo mu nahrbtnik toliko, da ne počti, v zahvalo pa ti naduteži potem zmerjajo zoper kmetsko prebivalstvo. Kmetskih križev in težav seveda ne poznajo in kmeta ne vidijo med tednom, ko se od zore do mraka trudi na polju. Na ta način se vedno bolj veča prepada med mestnim in kmetskim prebivalstvom.

V zadevah oprostite od črnovojne službe naj volilci svojim poslancem naznanijo razun imena tudi rojstno leto, naborno leto, šaržo, klasifikacijo in sedanje mesto onega, ki ga je oprostiti; važno je tudi, da se poizve, kdaj približno je politična oblast akte poslala na poljedeljsko ministrstvo.

Koledar za slovenske vojake za leto 1918. Ta priljubljeni vojaški koledar je zopet izšel. Malo pač je vojakov, ki bi ne bili še imeli dozdev vojaškega koledarja in na tisoče si ga je naročilo že za leto 1918. Zdaj torej lahko imajo naši vrli vojaki zopet svojega zvestega spremljevalca. V koledarju najdejo naši vojaki mičen spis o cesarju Karolu I. in cesarici Ziti. Čisto nove določbe o

državnih podporah za svoje vpoklicanih, razpravo o pokojninah in vzgojninah vdov in sirot, o pokojninah invalidov itd. Poleg tega se v koledarju najdejo tudi natančni predpisi, kako je treba postopati beguncem, da dobijo begunsko podporo. Ob koncu ima koledar kratek verski poduk za vojake in pa molitvenik, obsegajoč najpotrebnejše molitve za krščanskega vojaka. Poleg tega ima koledar 80 strani praznega papirja za pisanje in svinčnik. Vojaki, sezite po novem koledarju in naročite si ga. Domači kupite možem in sinovom ta potrební koledar in pošljite jim ga na bojišče! Vkljub temu, da se je v zadnjem letu skoraj vse podražilo za več kakor 100%, stane Koledar za slovenske vojake s poštnino vred samo K 1.30. Naroča se samo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Gospodarske novice.

Izborna vinska letina. Od vseh strani dobivamo poročila o izborni vinski letini. Vinogradniki pridelajo mnogo več in boljše vina kot so ga pričakovali. Grozdje je izvanredno sočno, snažno in zdravo. Mošt ima te dni 20 do 24 stopinj sladkorja. Take izborne kapljice že pol stoletja ni bilo. »Srečnega« vina, kakor je imenoval urad za ljudsko prehrano mošt, kateri tehta 16 stopinj, danes ni. Edino izabela in šmarnica se še prištevata danes med slabša vina, vse drugo, bodisi še v tako neugodni legi, je vino boljše in najfinejše kakovosti. Letnik 1917 bo slovel stoletja in stoletja. Kakor izvemo, se plačuje mošt, ki tehta od 18—20 stopinj, po 3 K 40 do 4 K, kar pa tehta 20 do 24 pa 4, 5 in celo po 6 K liter.

Trgatev. Od Sv. Petra pri Mariboru se nam piše: Krasne dneve so imeli, ki so dosedaj brali in so jako zadovoljni. Vsak je nabral dosti več kakor si je mislil. Vino je jako dobro, zato pozor pri prodaji. Ne dajte se motiti od različnih agentov. Nek gosposki posestnik je prodal mošt od kadi za 4 K 80 v.

Cene za seno in slamo zvišane. Z naredbo urada za prehrano z dne 27. septembra se je cena za seno in olavo zvišala od 17 na 23 K meterski stot, za žitno slamo na 13, za grahorico 11 K, za koruzno, fižolovo, bobovo, lečino, makovo in repično pa na 7 K. Te cene veljajo ne samo od 27. septembra naprej, ampak že od 16. junija 1917 dalje. Deželni urad za krmila mora prodajalcem, ki so že oddali seno ali slamo in so dobili plačano po stari ceni, plačati razliko. Seveda mora to prodajalec sam zahtevati od omenjenega urada.

Obroči za sode. Graški listi pišejo, da se dobiva železo za obroče za razno vinsko posodo in sicer za Štajersko pri tvrdki Greinitz v Gradcu in pri tvrdki D. Rakuš v Celju.

Za prevažanje sadja. Štajersko cesarsko namestništvo naznanja, da za prevažanje sadja po železnici do 50 kg, ako tvori prtljago, ni treba nobenega dovoljenja, pač je treba prevoznega dovoljenja za večje množine sadja.

Najvišje cene za stročnice. Urad za ljudsko prehrano je določil za sledeče vrste stročnic, žita in krmil nove prevzemne cene in sicer za meterski stot: Za koruzo 38 K, proso 40 K, ajdo 40 K, grah 80 K, fižol 80 K, lečo 120 K, bob 60 K, zimsko graščico 100 K, letno graščico 50 K, zadnje žito 35 K in za oluščene koruzne storže 15 K. Te prevzemne cene so veljavne tudi za tiste množine imenovanih vrst stročnic, žita in krmil, katere so bile oddane še predno je stopila v veljavo ta naredba.

Zelje in repa zaseženo. Štajersko cesarsko namestništvo, oddelek za gospodarstvo, je zaseglo v spodnještajerskih okrajih Maribor mesto in okolica, Celje mesto in okolica, Ptuj mesto in okolica ter Radgona ves letošnji pridelek svežega zelja in bele repe. Vsled te zasege je določeno, da je vsaka prodaja, oziroma nakup svežega zelja v množini od 300 kilogramov in več, ter prodaja bele repe v množini od 500 kilogramov in več veljavna le tedaj, ako je izdal tozadevno dovoljenje štajerski deželni urad za sadje in zelenjavo v Gradcu, Kaiserfeldgasse št. 29. Okrajne politične oblasti dotičnih političnih okrajev imajo pravico zahtevati od pridelovalcev svežega zelja in bele repe v omenjenih okrajih, da oddajo svoje odvisne množine svežega zelja in bele repe gori imenovanemu uradu. Za sveže zelje je določena kot najvišja cena 45 K za 100 kilogramov in sicer od 1. okto-